

No. 86

Cena prenumeraty:

w ŁODZI

Kwartalnie Mk. 35.00

Miesięcznie 12.00

za roznośnię

60 fen. miesięcznie.

Z przes. pocztowa:

Kwartalnie Mk. 45.00

Miesięcznie 15.00

Po za Łódź a. egz. 55 f.

w Ameryce 1/2 dolara

miesięcznie.

Kalendarzyki:

Czwartek 25 Zwiast. M.

Piątek 26 N. Marji P.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek dnia 26 marca 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeń warsz. ogłoszenia do Rozwoju przyjmują wyłącznie Centralne biura ogłoszeniowe Związku pracy promiennoj słanej — Zjola № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem lub w tekście m 250 za tekstem i m. nekrologi m 1,25 za wiersz petitowy. Drobną ogłoszenia 2) fen za wyraz Komunikaty m. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 30 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 3 łamów. W tekście przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi i tylko na 2, 4, lub 6 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Bolszewicy bezskutecznie usiłują przełamać polski front.

Warszawa 25)3 (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

W okolicy jeziora Osweja oddział nasz wywiadowy rozbił koncentrujące się nieprzyjaciela biorąc 80 jeńców i 3 karabiny maszynowe. Pod Dżisną usiłował nieprzyjaciel dwukrotnie przepaść się przez Dżwinę. Próby te udaremnił. Odrzucony w ostatniej kontrakcji nieprzyjaciel zaatakował ponownie odcinek na północ od Olewska. Oddziały nieprzyjacielskie poniosły znaczne straty zostały zmuszone do cofnięcia się.

W odpowiedzi na ten atak dokonały nasze oddziały wyalu na Sławeczno przyczem rozbito znaczne sły nieprzyjacielskie, wzięto kilkunastu jeńców, i zabrano kilka karabinów maszynowych.

Dnia wczorajszego po dłuższym i bardzo silnym przygotowaniu artyleryjskim przeszedł nieprzyjaciel ponownie do ataku na odcinku Jemilczyna, lecz został z wielkimi dla nieprzyjaciela stratami odparty.

Tegoż dnia zaatakował nieprzyjaciel znacznymi siłami odcinek naszego frontu od Watkowic do Wierzbowca, atakując szczególnie uporczywie pozycję pod Watkowicami Karaczyjewicami, Nową-Uszycą, Struga i Wierzbowcem. Po zaciętej walce zostały wszystkie ataki odparte.

We wczorajszych walkach na Wołyniu zginął śmiercią bohaterską porucznik Stanisław Wronec, adiutant sztabowy przy dowództwie frontu.

Kuliński pułkownik.

Dzienniki francuskie są zdania, że nie można mówić właściwie o ruchu bolszewickim w Zagłębiu Ruhr. Robotnicy zaprzeczają, jakoby byli spartakusowcami. W całej okolicy ptuje porządek pod kontrolą rad robotniczych, zaś kopalnie węgla są nadal eksploatowane pod kierunkiem osób należących do klasy burżuazyjnej.

Z Berlina także dochodzą optymistyczne wiadomości wskazujące, że nastąpi kompromis. Prawie cała Saksonja jest pod kontrolą niezawisłych socjalistów, a jednak rząd pozostał ten sam. W południowej Bawarii, Wirtembergii i Badenii panuje spokój. W północnym Meklenburgu i Oldenburgu plądrują bandy żołnierzy.

We wtorek przybyli do Paryża oficerowie niemieccy, dla przedstawienia odpowiedniego projektu. Konferencja ambasadorów obradowała nad tą kwestją we wtorek wieczorem. Rząd francuski oświadczył, że tylko wyjątkowo poważne wydarzenia mogłyby usprawiedliwić wejście 100000 armji niemieckiej w strefę neutralną nad Renem. Decyzje jeszcze nie zapadły.

Silne starcia

Berlin 25 III (PAT). Po ciężkich walkach rozgrywających się w Lipo po obu stronach użyto ciężkich armat. W Biffeld rokowania doprowadziły do zawieszenia broni.

GDANSK. 25 3. (PAT) Komuniści i niezawisli socjaliści zwołali zgromadzenie demonstracyjne.

Oba stronnictwa domagają się usunięcia Sicherheitswehru i Einwohnerwehru, rozwiązania tak zwanej technicznej pomocy oraz cofnięcia zakazu strajkowania.

Położenie w Niemczech.

Paryż 25 III (PAT). Wiadomości z Berlina wskazują na możliwość połączenia się parji większości. Zgromadzenie narodowe odbędzie posiedzenie w środę. W czwartek kanclerz wygłosi wielką mowę polityczną. Położenia chociaż nie są dotychczas zdaje się polepszać. W Berlinie wznowiono pracę. Rozkazy aresztowania Kappa, Gen. Ludendorfa, Lutwitza i admirała Trotta została zawieszona.

Koniec komedji niemieckiej.

Paryż 25 III (PAT). Wedle ostatnich wiadomości z Niemiec armja powstańcza, działająca między Gottą i Erfartem poddała się bezwzględnie.

Marynarze w Kolonii i na stacjach bałtyckich usunęli swoich oficerów. Admirał Eweri z oficerami republikańskimi objęli dowództwo.

W Bawarii i Wirtembergii zaznacza się ruch separatystyczny.

URZĘDNIICY POLACY W GDANSKU.

GDANSK. 25 3. (PAT) W tych dniach przybyło do Gdańska około 150 urzędników kolejowych polskich, którzy przydzieleni będą do rozmaitych stacji na Pomorzu. Około 50 pozostanie w Dyrekcji w Gdańsku.

Sytuacja w Niemczech nie zmieniona.

GRASUJĄCE BANDY.

BERLIN. 25 3. (PAT) „Localanzeiger“ donosi. Na Pomorzu Pruskim grasują uzbrojone bandy, które napadają na majątki ziemskie grabiąc i nawet dopuszczają się morderstw. W szeregu miejscowości wojska obrony państwowej (Reichswehr) stoczyły zacięte walki z spartakusowcami. Linja kolejowa wychodząca z Gryff znajduje się w rękach uzbrojonych robotników berlińskich.

Połączenie telefoniczne z resztą państwa przerwane.

BERLIN. 25 3. Sytuacja w Rzeszy cokolwiek się polepszyła. W każdym razie położenie uważać jeszcze za poważne szczególnie w okolicach nadreńskich i Westfalji. Sytuacja wyjaśni się dopiero po kilku dniach.

Jedna z największych kopalń w Niemczech, środkowych Heit w okolicach Anedortu została podpalona.

Na Pomorzu i w Meklenburgii niepokoje jeszcze nie wygasły. W Berlinie upłynęła ostatnia noc spokojniejszej, niż poprzednia. Do większych starć przyszło jedynie tylko w dzielnicy Gassund Brunen. Strajk generalny trwa jednakże ze zmniejszoną siłą. Ukazały się tylko 23 dzienniki. Do strajku przyłączyły się także robotnicy wodociągów.

Charakterystycznym jest, iż strajk ten wybuchł już po powrocie rządu, Eberta do Berlina, co jest dowodem, iż stało się to pod wpływem kół radykalnych. Wojsko jest i teraz panem położenia. Kola miarodajne zdania, że położenie mimo wszystko jest bardzo po-

ważne, a to tembardziej, że niezawisli i komuniści mają wiele broni.

PLANY NIEMCÓW.

BERLIN. 25 3. (PAT) Minister spraw wewnętrznych Koch oznajmił, że zwolennicy Kappa przed dokonaniem zamachu proponowali Ebertowi za pośrednictwem gen. Lütwitza wzmocnienie armji i zawarcie pokoju z Rosją i przygotowanie wojny odwetowej z Francją.

SPRZECZNE WIESCI.

LJON. 25 3. (PAT) W Bawarii, Wirtembergii i Wielkiem Ks. Badeńskim panuje spokój. W Berlinie w dzielnicach południowych i południowo wschodnich było jeszcze kilka starć pomiędzy cywilnymi i wojskiem. Gen. Lütwitz i admirał Trott zostali aresztowani.

NOWY GABINET.

BERLIN. 25 3. (PAT) Ustanowienia nowego gabinetu Rzeszy można się spodziewać w ciągu najbliższych 24 godzin.

CZY WEJDA WOJSKA NAD REN?

KRAKÓW. 25 3. (PAT) Z Paryża donoszą. Według oświadczenia rządu niemieckiego skoncentrowano gotowych do wkroczenia do Zagłębia Ruhr około 1000000 żołnierzy. Niezależnie od tego rząd zamierza toczyć układy. Do Zagłębia Ruhr udali się podobno ministrowie Disbert i Braun. Delegaci okręgów rewolucyjnych wyjechali do Berlina.

KRONIKA.

Odczyt

a) W dniu 27 b. m. o g. 6 i pół wieczorem, w lokalu Związku nauczycieli Szkół powszechnych (Andrzejd 4) p. Antoni Warkalło wygłosi referat pt. „Szkoła i życie społeczne.

Z Polskiej Macierzy Szkolnej.

Na posiedzeniu nowoobranego zarządu Łódzkiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej rozdzielono między sobą mandaty w sposób następujący: prezes p. sędzia Cezary Smogoszewski, zastępca: jego red. Konrad Fidler; sekretarz p. Stanisław Izycki i skarbnik p. Władysław Eckerzdorf.

Niedoszły zjazd.

a) Zapowiedziany wczoraj, w drugim terminie Zjazd Delegatów Kół Polskiej Macierzy Szkolnej Okręgu Łódzkiego nie doszedł do skutku, z powodu przybycia niezmiernie małej liczby osób. Na ogólną liczbę 28 kół przybyli zaledwie delegaci-go Koła Łódzkiego, Brouwskiego i Rokickiego. Przyczyna nieobecności przedstawicieli pozostałych kół, jest zbyt utrudniona komunikacja.

Zabójstwo bandyty.

a) Przez ul. Zgierską przechodził wczoraj poszukiwany oddawnia przez sąd okręgowy bandyty, 25-letni Stanisław Donakowski, który przed miesiącem zbiegł z więzienia. Zauważywszy, że jest śledzony przez policjanta, Donakowski wbiegł szybko do sklepu przy ul. Aleksandrowskiej. Za nim podążył posterunkowy, który bandytę aresztował. Po drodze do Komisariatu Donakowski usiłował zbiec, na trzykrotne wezwanie policjanta K. „stój”, aresztowany nie zatrzymał się. Wówczas policjant K. dał kilka strzałów. Bandyta, ugodzony kulą, która przebiła okolice serca, runął na ziemię.

Przeniesiony do miejskiego Ambulatorjum przy Bałuckim Rynku, Donakowski wkrótce zmarł.

Znalezienie ręcznych granatów.

a) Wczoraj, około starego cmentarza katolickiego, przy ul. Cmentarnej, policja znalazła 5 ręcznych granatów z lontami, które złożono w 7-ym komisariacie.

Amatorzy książek.

a) W księgarni Gebethnera i Wolfa, przy ul. Piotrkowskiej nr. 87, skradziono znaczną ilość różnych książek, wartości około 8.000 mk. Sprawców tej kradzieży Czesława Gintyło i Binema Kutnera aresztowano i odesłano do Urzędu Śledczego.

Mandel w sklepach w Łodzi.

a) Zgodnie z wnioskiem Komisji do spraw ogólnych, opierającej się na ustawie o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Rada miejska ustaliła godziny otwierania i zamykania sklepów w Łodzi w sposób następujący:

Handel w drobnych sklepach spożywczych oraz w sklepach materiałów piśmiennych odbywał się ma w dniu powszednie przez cały rok od godziny 7-ej rano do godz. 12-ej w południe i od godz. 4-ej do 7-ej wiecz.

W zakładach fryzjerskich przez cały rok od godz. 9-ej rano do godz. 1-ej po poł. i od 3-ej po poł. do 7-ej wieczorem. W sklepach z mięsami, i wyrobami masarskimi i pieczywem przez cały rok od godz. 7-ej rano do g. 12-ej w południe i od 4-ej 7-ej wieczorem. W niedziele i święta wszystkie sklepy zostają zamknięte.

Żądanie frakcji żydowskich, aby Magistrat poczynił staranie u czynników miarodajnych, celem zmiany odnośnego dekretu w duchu pozostawienia grupom żydowskim praw dowolnego wyboru dnia odpoczynku niedziel i soboty odrzucone.

Odezwa górników Zjednoczenia Narodowego.

Na strajki P. P. S. przed tygodniem, Zjednoczenie Narodowe wydało bardzo uczaiwą odezwę, której najważniejsze ustępy przytaczamy poniżej:

Ostatni strajk był wywołany podstępem, gdyż wmawiano w robotników, że chodzi o poparcie żądań ekonomicznych, a po wywołaniu go odczytywano na zebraniach rezolucję wyłączenie treści politycznej.

Kretactwa pepesowsko-komunistyczne są znane robotnikom, ale dochodzą One do szczytu w tym momencie, kiedy chodzi o rozpoczęcie pertraktacji z przemysłowcami w sprawie wystawionych przez nas żądań. Na konferencji z przemysłowcami przedstawiciele pepesowsko-komunistycznego. Z Górniczego oświadczyli, że chcą sami tylko gadać z przemysłowcami, bez udziału naszych przedstawicieli, bo im nie na ręce jest obecność naszych przedstawicieli, którzyby mogli paraliżować ich kretactwa, znane już przy zawieraniu ostatniej umowy.

Jest to objaw zupełnego zdziczenia tych panów, przemyczonego da nas z Sowieckiej Rosji, gdzie się teroryzuje robotników do 12-u godzinnej pracy, przy zmuszeniu do niej bagnetem najemnych żołdaków,

Po rozbiciu konferencji przez agitatorów komunistyczno-pepesowskiego Zw. Górniczego — nawołuje się do strajku w obronie partyjnego stanowiska i zmusza się terorem do strajku tych robotników, którzy chcą pracować. Podnieca się robotników do walk bratobójczych, wznosząc na wiecach okrzyki śmierć „Polskim Zw. Zaw.” i t. p.

Robotnicy! Czy tą drogą ma iść ruch wyzwolńczy proletariatu polskiego i walka o byt ekonomiczny? Nie pozwólcie na wygrywania partyjnych celów waszą nędzą.

W całym świecie cywilizowanym zawierane są umowy zbiorowe przy udziale wszystkich istniejących Związków Zawodowych.

Nie pozwólcie na dzikie wybrki komunistyczno-pepesowskie.

Gwałt i terror stosowany przez ogłupiających fanatyków partyjnych pepesowsko-komunistyczny-będzie oparty gwałtem świadomym robotników narodowych i nie pozwolimy na gwałcenie samień i innych przekonań.

Chcemy w walce ekonomicznej z kapitałem widzieć wszystkich robotników skupionych bo tylko wówczas możemy myśleć o polepszeniu naszego losu!

Robotnicy! Ilekroć szliśmy przeciwko fałszemu hasłu politycznym do żądań ekonomicznych i wychodziliśmy zawsze zwycięsko! Bo hasła polityczne w ruchu zarobkowym są zawsze zarzewiem nienawiści i niezgody i zaprzeczają wasze zdobycze ekonomiczne.

Przec z terorem pepesowsko — komunistycznym!

Przec z fanatyzmem partyjnym w ruchu zawodowym!

Niech żyje solidarna i rozumna walka ekonomiczna!

Niech żyje ruch zawodowy Polski!

Sosnowiec, 19 marca 1920 r.

Zarząd Zjednoczenia Zawodowego Górników.

górnictwie wzięła w swe ręce P. P. S. Sytuacją wśród mas górniczych na ziemiach polskiej ułożyła się w ten sposób, że na Śląsku Cieszyńskim bezwzględnie ma wpływy P. P. S. Tak przedstawia się sytuacja w Chrzanowskim, natomiast na Górnym Śląsku i w byłej kongresówce jest inaczej.

Tutaj silne mają wpływy Związki Polskiego Zjednoczenia Zawodowego i tego pepesowskiej, nie mogą.

Popatrzmy jednak na robotę pepesowską. Odbiły, żeby opanować ruch zawodowy w b. Kongresówce, połączyli się ze Związkami Zawodowymi komunistycznymi, dawniej socjaldemokratycznymi, to znaczy ze związkami czystopartyjnymi, boć wiadomo, że socjal-demokraci nigdy nie uznawali bezpartyjności związków zawodowych.

Cóż się więc takiego stało, że odrazu zrezygnowali ze swej partyjności w związkach; rzecz bardzo prosta, przypuszczali poprostu, że jeżeli się połączą, to jako stronnictwo więcej stojące na lewo od P. P. S. utrzyma swoje wpływy w Związkach, pps-owców zechcą na szary kołec.

Z tą samą jednak myślą szli na połączenie i pps-owcy, a skutek był taki, że rozpoczęła się walka w łonie samych Związków Zawodowych, walka o wpływy.

Komuniści, uważając, że obecny ustroj społeczny należy za pomocą krwawej rewolucji jak najprędzej wyrzucić, a zaprowadzić republikę sowiecką, rozpoczęli stosować swoje metody strajkowe w Związkach Zawodowych na całej linii, rozumowali bowiem, że tym pociągają za sobą masy robotnicze, tymczasem pps-owcy rozpoczęli krecią robotę, dążąc do opanowania zarządów i ciał kierowniczych w związkach. Akcja ta udała im się całkowicie w Związku robotników rolnych, jako to zresztą przyznają się komuniści w swojej odezwie wydanej w marcu do robotników rolnych, gdzie stwierdzają, że wodzem tego Związku jest tow. Kwapiński, ppsowiec, a kierownicy komunistyczni poszli do więzienia.

Ta sama walka toczy się na terenie związków kłosowych w Warszawie, gdzie swoje stanowisko wodza utwierdza tow. Jaworowski, także ppsowiec. Natomiast najgorzej dla pps-owców przedstawia się sprawa w Zagłębiu Dąbrowskim, ponieważ tutaj mają bardzo duże wpływy komuniści, to też odkomenderowany tu został tow. poseł Żulawski, by się z komunistami uporać.

Poseł Żulawski obmyślił sobie plan i istny, mianowicie, skierować nienawiść, przeciw jednemu konkurentowi klasowych Związków Zawodowych w Zagłębiu Dąbrowskim, t. j. przeciw Polskiemu Zjednoczeniu Zawodowemu. Niech się tam robotnicy drą za lby, niech strajkują, niech tam Polska nie ma węgla, niech staną fabryki i koleje w całej Polsce, niech się komunistom zdaje, że robią rewolucję, a my tymczasem ugruntujemy swoje wpływy w Związku Górniczym no i zgnieciemy jednego poważnego przeciwnika P. Z. Z., a więc dwie pieczenie przy jednym ogniu.

Tego, co piszę, nie piszę głośno, albowiem dowiedziałem się o tych planach od mniej dyskretnych tow. posłów, przypuszczam jednak, że te plany fantastyczne są tylko marzeniem, tymczasem ostatnie wypadki na terenie Zagłębia Dąbrowskiego mówią, że zaczęto je realizować, przeto zawczasu ostrzegamy ogół robotniczy, aby wiedział, o co chodzi.

(W. Michałalc, poseł)

WYSTĘP WANDY SIEMASZKOWEJ.

Dziś na dochód Samopomocy przy szkole R. Sobolewskiej Teatr daje dramat J. Engla „Ponad wodami” z p. Siemaszkową w głównej roli. Jutro premiera głośnego dramatu St. Żeromskiego „Ponad śnieg”. Ciekawy ten utwór reżyserowany przez p. W. Siemaszkową cieszy się wybitnym powodzeniem w teatrze „Reduta” gdzie grany jest od dwóch miesięcy przy wypełnionej sali.

— ODCZYTA

W sobotę o godzinie 8 wiecz. w Towarzystwie Książkowym Dyrektor Czeraszkiewicz będzie miał odczyt o Gdańsku w przyszłości i przeszłości.

PROTEST.

Chór św. Cecylii przy kościele św. Anny na planem swoim posiedzeniu założył energiczny protest przeciwko Szkole bezwyznaniowej, uchwalonej przez Radę miejską.

Bolszewicki „Głos Pracy” pisze o obecnych strajkach górniczych co następuje:

Strajk, jaki częściowo wybuchnął w naszych kopalniach, ma podkład nietylko polityczny, co raczej

warcholski, albowiem tutaj nie chodzi ani o polepszenie warunków pracy, ani też o zmuszenie rządu do jakichś kol. lek. koncesji na rzecz robotników.

Tu chodzi o to, ażeby ster życia robotniczego w

Adnienia polityki polskiej.

JESZCZE JEDEN OPÓR.

GDANSK. 25 3. (PAT) „Danziger Zeitung“ donosi, że na zebraniu członków straży obywatelskiej w Olsztynie uchwalono zaprotestować przeciwko postanowieniu zarządu międzykoalicyjnego plebiscytowego, nakazującemu rozbrojenie sfer obywatelskich na Pruskim obszarze plebiscytowym.

OBALONE PRZYPUSZCZENIE.

BYTOM. 25 3. (PAT) Ponieważ niektóre pisma niemieckie podawały, że skarbowość Górnego Śląska zależna jest nadal od centralnych władz pruskiej, ogłosiła komisja rządząca odezwę, w której wyjaśnia to mylne mniemanie.

Napreżenie w Portugalii.

POZNAN. 25 3. (PAT) W Lizbonie rozruchy irwają nadal. Od poniedziałku trwa strajk generalny. Robotnicy urządzą pochody, podczas których wznowią okrzyki na cześć republiki bolszewickiej i Rosji.

Wojska rządowe były atakowane i obrzucane bombami. Do żołnierzy strzelano również z domów, dopiero przy pomocy tanków i karabinów maszynowych zdołano zakończyć walki pomyślnie dla wojska.

Zajęcie w Gdańsku.

GDANSK. 25-3. (PAT) Wczoraj na stacji Hohenstein, było kilku żołnierzy polskich, którzy jechali na Pomorze. Podeszli do nich żołnierze Sicherheitswehru gdańskiego i zażądali oddania broni. Żołnierze polscy odmówili. Jeden z członków Sicherheitswehru dobył rewolweru. Doszło do scysji podczas, której jeden z żołnierzy Sicherheitswehru strzelił do żołnierza polskiego, co było hasłem do ogólnej strzelaniny. 2 polskich żołnierzy zostało zabitych, a 1 oficer i 1 żołnierz polski zraniony. Z żołnierzy z Sicherheitswehru również 1 został ciężko ranny.

Sztokholm buduje areoplany.

Paryż 25 III (PAT). Ze Sztokholmu donoszą: Rząd szwedzki zażądał od parlamentu znacznych kredytów na budowę areodromów i subwencjonowanie przedsiębiorstwa transportów powietrznych. Prawidłowa komunikacja powietrzna ma się odbywać na linii Sztokholm, Berlin, Götting, Londyn.

Łotwa i Estonia.

Paryż 25 III (PAT). Londyński „Morgen Post“ donosi o porozumieniu między Łotwą i Estonią w sprawie spornych terytoriów granicznych. Kwestia ma być załatwiona w trybie rozjemczym pod przewodnictwem przedstawicieli angielskich.

Zmyślona wiadomość.

Paryż 25 III (PAT). „Echo de Paris“ otrzymało z Filadelfii informacje, że Wilson wystąpi wkrótce z zadaniem oddania Konstantynopola Rosji.

Sprawy wywozowe.

Szwajcarski Urząd żywnościowy (D. Eidgenössische Ernährungs Amt) zezwolił na wolny wywóz następujących artykułów żywnościowych aż do odwołania:

Kukurydza i owies w stanie mielonym i łuskowym (ziarno) krupy jęczmienne, kaszka drobna, kaszka zwykła, jęczmień, kaszka kartoflana, mąka owsiana, owoce i jagody w stanie świeżym, wanilia, herbata, dziczyzna, ptactwo dzikie (świeże i konserwowane), kaszka, zupy (konserwowane, w stanie płynnym) (za wyjątkiem gatunków t. zw. „Stumper“ i „Brissago“) i papierosy.

Prawo obowiązuje od dn. 20 lutego r. b.

Opinia Zachodu, a pokój bolszewicki.

—o—

Pokój bolszewicki będzie skłonianym pokojem... Polska zdaje sobie doskonale z tego sprawę, lecz zawrzeć go prawdopodobnie będzie musiała, gdyż tego chce p. Lloyd George...

Ciekawymi są jednak zapatrywania opinii narodów innych na tą sprawę.

Doskonale zazwyczaj informowany o sprawach wschodniej Europy szwajcarski dziennik „Gazette de Lausanne“ pomieścił na swych szpaltach artykuł, pochodzący rzekomo „od wysoko postawionej osobistości“ rosyjskiej (zobowiązanej antybolszewickiej), która, między innymi, twierdzi, że „teraz wytworzyła się zwycięska bolszewicka Rosja. Byłoby ciężkim błędem sądzić, iż mocarstwa ententy unikną w przyszłości konfliktu, zawartszy z nią układy handlowe. Kto się tem ludzi, zapoznaje znaczenie bolszewizmu, jego rozwój, jego metody, a szczególniej przyczyny, jakie zmieniły ten t. zw. ruch socjalny na gwałtowną demonstrację militarystyki oraz imperjalizmu, podniesionego do najwyższej potęgi. Aby znaleźć w historii przykłady podobnego organizmu politycznego, trzeba sięgać do państw Tamerlana, lub Dżingischana, których powstanie i krótkotrwała wielkość posiadają wiele analogii z republiką sowiecką.

Inny znów, poranny dziennik szwajcarski bazylejska „National Zeitung“ stara się tłumaczyć tych, co tak nagle zmienili swe zapatrywania w kwestji pokoju, lub wojny z Rosją sowiecką. Dziennik wymieniony rozumuje w ten sposób:

„Wolno przypuszczać, że w Rosji przyjdzie do wielu przewrotów wewnętrznych i że bolszewizm będzie musiał krok za krokiem ustępować, nawiazawszy stosunki z resztą świata, przed jego wyższą wartością duchową przed wolnością i demokracją. I do tego przyszłoby z pewnością, gdyby nie istniało niebezpieczeństwo przebudzenia się Azji. Nie znamy Chin, nie znamy Indji, nie wiemy jakie niespodzianki czekają nas ze strony tych krain tajemniczych.

I dla tego porównanie przyszłości za wiele ma niewiadomych, aby dało się już teraz rozwiązać. Tyle tylko wiemy na pewno, że ludzkość stoi przed olbrzymim rozstrzygnięciem, które nie da się odsunąć na dalszą mstę i że przez ciemne wrota wchodzimy w nieznaną przestrzeń.

„Daily News“ zaś ujmują sprawę stosunków w Brytanji do sowieckiej Rosji z typowo angielskiego, praktycznego punktu widzenia, stawiając tak sprawę:

„W naszym stosunku do Rosji sowieckiej nie chodzi o pokój, lub wojnę, gdyż nikt, nikt, aby mógł walczyć z bolszewikami... Zachodzi zatem całkiem prosta kwestja albo zawarcia, albo niezawarcia pokoju, podjęcia, lub nienawiązania stosunków handlowych z Rosją, co byłoby klęską dla całego świata i kryło w sobie niebezpieczeństwo wybuchu nowej wojny. Sądzą: na podstawie porozumienia się z państwami koalicyjnymi, wydaje się nie być trudnym zawarcie takiego pokoju, któryby odpowiadał interesom każdego z państw sprzymierzonych. My potrzebujemy rosyjskich surowców, Rosja potrzebuje wyrobów naszego przemysłu. Gotowa ona płacić za nie złotem, a nam potrzeba tyle złota, aby móc przetrwać do Ameryki.“

Półrocznik „Temps“ paryski, którego opinie w tej sprawie notowaliśmy nieraz, „plywa między dwoma wodami“, nie chcąc zrazić sobie sojusznika, a nie mogąc, wbrew opinii francuskiej, chwalić bezwzględnie polityki Lloyda George'a wobec Rosji. W jednym z ostatnich numerów tego pisma, znajduje się artykuł wstępny, noszący tytuł: „Na drodze do śpiczalerzy rosyjskich“. W artykule tym czytamy:

„Czy wstąpienie w układy z Moskwą wystarczy do tego, by bolszewicy byli zdołni zapatrywać w żywność Zachodu? Pan Lloyd George z pewnością sam w to nie wierzy.

W dalszym ciągu widocznymi są intencje autora artykułu, który nie daje jednak formy wyrażonej, lecz wysuwa naprzód Polskę i pisze jak następuje:

„Gdzie znajduje się węzeł tego problemu? W stosunkach rosyjsko-polskich. Jeżeli Polska zawrze pokój z bolszewikami, to są szanse, że

na całym zachodnim froncie bolszewickim będzie spokojnie. Gdy jednak Warszawa pozostanie w złych stosunkach z Moskwą, mogą powstać trudności wszelkiego rodzaju. Polska bowiem ma wspólne interesy z Rumunją i Łotwą, a bolszewicy nie mogą w dalszym ciągu walczyć z Polakami, nie stając się równocześnie aliantami Niemiec... Czyż państwa zachodnie mają prawo zostawić w niebezpieczeństwie sprzymierzoną Polskę pod pretekstem, że zamierzają zaprowadzić się w prawdopodobnie próżnych śpiczalerzach rosyjskich?.

Jak więc widać i opinia zachodzi dość sceptycznym okiem, zagląda na obietnki rosyjskie.

Sytuacja w Niemczech przed wojną.

—o—

Donoszą z Berlina pod datą 24-b. m. że tu i owdzie przyszło do małej strzelaniny, która przedłużyła się do godzin porannych.

W zewnętrznych częściach miasta na północ od Sprawy słyszano w nocy strzały karabinów ręcznych i min. W okolicy browaru Bocka miało przyjść do starcia między wojskiem, a uzbrojonymi robotnikami. Przyczem wiele osób padło, a wiele zostało zranionych. Krąg pogłoski, że w Spandawie, gdzie się znajduje większość uzbrojonych robotników jest otoczona przez oddziały straży państwowej. Dziś rano ma się rozpocząć systematyczna rewizja w poszukiwaniu broni.

Wydział socjalistyczny w Królewcju postanowił przerwać strajk generalny, zastępując sobie jednak natychmiastowe pojęcie strajku na wypadek wkroczenia wojsk do miasta i chęci ich naruszenia spokoju. W Królewcju aresztowano redaktorów „Preussische Zeitung“ pod zarzutem zdrady stanu. Sytuacja w Halli znacznie się pogorszyła. W ciągu dnia wczorajszego i w nocy doszło między uzbrojonymi robotnikami, a wojskiem do zaciętych walk. Halla jest otoczona przez uzbrojonych robotników.

Co przyspieszyło rewolucję.

„N. Fr. Presse“ zamieszcza następujące wrażenia wiedeńczyka, który w krytycznym czasie bawił w Berlinie:

Rozwój wypadków politycznych przyspieszyły dwa momenty: Przebieg i wynik procesu Erzbergera, który powiększył jeszcze i tak już znaczny zastępek przeciwników Erzbergera i poigrał szeregami masy ku partjom prawicowym. Powtóre żądanie ententy wydania winowajców wojny, obejmujące pierwotnie najwybitniejszych dowódców, a przede wszystkim Hindenburga, powiększyło jeszcze ogólne wzburzenie i niezadowolnienie z istniejących stosunków. Oprócz tego nie należy przeczczać faktu, że stosunki prowizoryjne pogorszyły się w ostatnich tygodniach w Niemczech. Środków żywnościjską, albowiem zapasy państwowe kończą się, co również kładziono na kark gospodarstwa państwa. Mimo wszystko jednak obecna drożyzna w Berlinie jest jeszcze dużo mniejsza, od wiedeńskiej. Do pogorszenia nastroju przyczynił się również brak węgla i ograniczenia w oświetleniu.

W zupełnym przeciwieństwie do niezadowolania politycznego stoi pogląd kół finansowych na rozwój gospodarczy. Ogólnie podnoszą ten, że przesilenie gospodarcze przeszło już zenit, jak również i to, że cyfra eksportu stale rośnie, że wraca chęć do pracy i zmniejszał już okres dziłkich strajków. Także silny spadek marki, który dopiero w ostatnich czasach doznał polepszenia nie wywołał w sferach gospodarczych wielkiej depresji, i chociaż spadek kursu inarki w państwach neutralnych łączono ze sprzedażą not marcowych, przedsiębiorcą celem sprowadzenia surowca. Szczerkie koła ludności przywołała też niepewność w Berlinie i w wielkich miastach, objawiająca się częstymi rabunkami, do krytykowania obecnych urządzeń. Wszystkie te momenty przygotowały grunt do ostatnich wydarzeń w Berlinie.

Nowo stronictwo w Anglii.

"Daily Mail" urzykuje, że Lloyd George...

le zamierza... W tych dniach miał on za...

narodowo-demokratycznego. Przewidują, że po...

Natychmiast do sprzedania FOLWARK TRZECHNOŁOBY

W doskonałym stanie z zabudowaniami i pełnym inwentarzem...

Dr. medycyny Tad. BARANOWSKI LEKARZ DENTYSTA...

Dr. Feliks Skusiewicz ul. Andrzeja Nr. 11. Choroby skórne i weneryczne...

Localne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż Najtańsze źródło Taniej niż wszędzie...

Meble solidnego wykonania, całkowite urządzenia...

Meble do sprzedania kredens, stół, łóżko...

Kupuje wszelkie futra oraz surowe. Placę najlepiej...

Kupuje meble, pianina, dywany, garderoby...

Łóżka materace, szafy kredens, stół, krzesła...

Meble sprzedaje: szafy, łóżka, garnitur salonowy...

Meble różne z kilku pokojów wyprzedam...

Meble różne wyprzedam zaraz tanio...

Dom murowany z ogrodem przy ul. Zgierskiej...

Dwa łóżka i szafa nowe, dębowe...

Dom Bruss ma na sprzedaż kasztany...

Folwark 12-cie włokowy z inwentarzem...

Futro męskie białe, barany odpowiednie...

Gazomierz w dobrym stanie kupię...

Kupno i sprzedaż domów, fabryk, majątków ziemskich...

Kupię garnitur marynarkowy w dobrym stanie...

Kupię domek z obszernym placem...

Kupię dom, odpowiedni na założenie kuźni...

Kupuję i sprzedaję psy różnej rasy...

Rowery dobrze i tanio reperuje zakład...

Rower do sprzedania; fryzjer Krzemiański...

Sprzedaję domy, fabryki i posiadłości ziemskie...

Sprzedam 6 morgów ornej ziemi wraz z ogrodem...

Sklep spożywczy do sprzedania wiadomość...

Sprzedam tanio dom 3 piętrowy...

Kupno "Royal" czynne Państwo 53 róg Bena dykta 943-1

Opis, HYGIENA czynne ul. Krucza Nr. 11. 993-2

od 500 do 1000 ofiarę za aparaty... Nadryczny. 918-8

ASYSTENT-TECHNIK Dentystyczny na kauczukowe i metalowe...

Kupuje różne blaszki i nie pudelka oraz odadki miedzi...

400 000 marok Poszukuje zaraz na 4 do 5 miesięcy pożyczki...

Sprzedam dwa domy w Łodzi, punkt handlowy...

Sprzedam łóżka, szafę, stół, krzesła...

Torecki paciorkowe 10 sprzedani...

Wszystko do sprzedania Główna Nr. 38...

Zaraz do sprzedania całe urządzenie sklepowe...

PRZEDSIĘBIENIE dla sz. państwa i miłoścy. Początek o g. 3.15 p.p.

Różne, Nauczycielki freblanki wychowawczynie...

Biuro pedagogiczne-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 109...

Akuszerka-masażystka Trenkler Benedykta...

Elektro-mechaniczny zakład Antoni Brzozowski...

Obiady obfite, zdrowe, wydatne się w pensjonacie...

potrzebny chłopiec do siusarni Ciegielniana 63...

potrzebny 5000 marek na numer hipoteki...

potrzebny zaraz uczciwy stróż nocny...

Wyręgię Marja zagubiła paszport niemiecki...

Radogoskie Towarzystwo Pożyczkowe Oszczędz. Zgierska 64...

Służąca rzetelna potrzebuje do dwójga osób...

22 marca r. b. w tramwaju Rudzkim...

Zagubione dokumenty Andrzejewska Stefania...

Dąbrowski Antoni zagubił kartę odroczenia...

Gorczyca Agata zagubiła paszport niemiecki...

Heńczel Henryk zagubił paszport niemiecki...

Herbst Jakób zagubił paszport niemiecki...

Jurkiewicz Adam zagubił paszport tymczasowy...

Korenberg Brucha Laja zagubiła paszport niemiecki...

Klimczak Olga zagubiła paszport niemiecki...

Karolczak Józef zagubił paszport polski...

Kornat Zofja zagubiła paszport niemiecki...

Krap Leopold zagubił paszport niemiecki...

Krygier Marja zagubiła paszport niemiecki...

Wyrzotcja Antoni zagubił paszport niemiecki...

Isowski Feliks zagubił paszport niemiecki...

Lubawska Jenta zagubiła paszport niemiecki...

Miarowska w ktorej zagubiła paszport niemiecki...

Marjanna Karólewska zagubiła paszport niemiecki...

Malinowski Adam zagubił paszport niemiecki...

Mowicki Antoni zagubił paszport rosyjski...

Pawlaczyk Stanisława zagubiła paszport niemiecki...

Płaczkowska Janina ul. Leoda Pra N61...

Stratyński Aleksander zagubił paszport...

Tosik Józef zagubił paszport niemiecki...

Walczyńska Marja zagubiła paszport tymczasowy...

Walewski Marjan zagubił paszport niemiecki...

Zaginął dowód osobisty na imię Alfred Hugo...

Zgubiono na Górnym Rynku podczas przesiadania...

Gruby papier razem lub częściowo. Wiadomość w administracji